

ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԵՍՏ 6

Խմբի համարը

Նստարանի համարը

Հարգելի՛ դիմորդ

Առաջադրանքները կատարելիս յուրաքանչյուրում պետք է ընտրել այն տարբերակը, որը Ձեր կարծիքով ճիշտ պատասխանն է, և պատասխանների ձևաթղթի համապատասխան մասում կատարել նշում:

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության: Ուշադիր կարդացե՛ք յուրաքանչյուր առաջադրանք և պատասխանների առաջարկվող տարբերակները: Եթե Ձեզ չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով Դուք կարող եք այն բաց թողնել և դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Ձեր առջև դրված թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը Դուք ազատորեն կարող եք օգտագործել սևագրության համար: ***Թեստ-գրքույկը չի ստուգվում: Ստուգվում է միայն պատասխանների ձևաթուղթը:***

Առաջադրանքները կատարելուց հետո չմոռանաք պատասխանները ուշադիր և խնամքով նշել պատասխանների ձևաթղթում: Պատասխանների ձևաթղթի ճիշտ լրացումից է կախված Ձեր քննական միավորը:

Ցանկանում ենք հաջողություն:

Ա մակարդակ

- 1) Ե՞րբ է տեղի ունեցել Արածանիի ճակատամարտը.
- 1) ք. ա. 31 թ.
 - 2) ք. ա. 93 թ.
 - 3) ք. ա. 331 թ.
 - 4) ք. ա. 68 թ.
- 2) Ե՞րբ է գահակալել Արշակ 2-րդը.
- 1) 330-338 թթ.
 - 2) 338-350 թթ.
 - 3) 350-368 թթ.
 - 4) 370-374 թթ.
- 3) Ե՞րբ է տեղի ունեցել հայերի առաջին ընդվզումն արաբական տիրապետության դեմ.
- 1) 774 թ.
 - 2) 703 թ.
 - 3) 650 թ.
 - 4) 642 թ.
- 4) Ե՞րբ է հիմնադրվել Կոստանդնուպոլսի հայոց պատրիարքությունը.
- 1) 1567 թ.
 - 2) 1441 թ.
 - 3) 1461 թ.
 - 4) 1562 թ.
- 5) Ե՞րբ է կնքվել Էրզրումի պայմանագիրը, որով Թուրքիան վերստին ճանաչեց Պարսկաստանի տիրապետությունն Արևելյան Հայաստանում և Արևելյան Վրաստանում.
- 1) 1711 թ.
 - 2) 1701 թ.
 - 3) 1715 թ.
 - 4) 1736 թ.
- 6) Ե՞րբ է կնքվել Բրեստ-Լիտովսկի հաշտության պայմանագիրը.
- 1) 1917 թ. հոկտեմբերի 24-ին
 - 2) 1917 թ. փետրվարի 27-ին
 - 3) 1918 թ. մարտի 3-ին
 - 4) 1918 թ. մայիսի 28-ին
- 7) Ե՞րբ Հայաստանի ռազմահեղափոխական կոմիտեն երկիրը հռչակեց խորհրդային Սոցիալիստական Հանրապետություն.
- 1) 1920 թ. դեկտեմբերի 10-ին
 - 2) 1920 թ. նոյեմբերի 29-ին
 - 3) 1920 թ. սեպտեմբերի 28-ին
 - 4) 1920 թ. հոկտեմբերի 14-ին

79 Համապատասխանեցնել մշակութային իրադարձությունը, տարեթիվը, գործչի անունը: Պատասխանները լրացնել առաջին խմբում առաջարկված հերթականության համաձայն:

N	Մշակութային իրադարձությունը	N	Տարեթիվը	N	Գործիչը
1	Հայկական առաջին հնչյունային «Պեպո» կինոնկարի բեմադրումը	1	1938 թ.	1	Սերգեյ Մերկուրով
2	Հայկական ժողովրդական երգի ու պարի անսամբլի ստեղծումը	2	1922 թ.	2	Համո Բեկնազարյան
3	Ստ. Շահումյանի մոնումենտի ստեղծումը	3	1963 թ.	3	Թաթուլ Ալթունյան
4	Դրամատիկական թատրոնի հիմնումը Երևանում	4	1931 թ.	4	Երվանդ Քոչար
		5	1935 թ.	5	Հրաչյա Ղափլանյան

- 1)

1	5	3
2	1	2
3	3	1
4	2	5

 2)

1	5	2
2	1	3
3	4	1
4	3	5

 3)

1	5	5
2	1	3
3	4	4
4	3	2

 4)

1	5	2
2	1	3
3	4	1
4	2	5

80 Համապատասխանեցնել իրադարձությունը, տարեթիվը, գործչի անունը, վայրը: Պատասխանները լրացնել առաջին խմբում առաջարկված հերթականության համաձայն:

N	Իրադարձությունը	N	Տարեթիվը	N	Գործիչը	N	Վայրը
1	Արևմտահայերի ազգային խորհրդի ստեղծումը	1	1917 թ. նոյեմբերի 15	1	Ա. Չխենկելի	1	Տրապիզոն
2	Հայկական համատեղ պահանջների ներկայացվելը խաղաղության կոնֆերանսին	2	1918 թ. մարտի 1	2	Ե. Գեգեչկորի	2	Երևան
3	Թուրք-անդրկովկասյան բանակցությունների սկիզբը	3	1919 թ. փետրվար	3	Վ. Փափազյան	3	Թիֆլիս
4	Անդրկովկասի կոմիսարիատի ստեղծումը	4	1917 թ. մայիս	4	Ա. Ահարոնյան	4	Փարիզ

- 1)

1	4	3	2
2	3	4	4
3	2	1	1
4	1	2	3

 2)

1	3	4	3
2	4	3	1
3	1	1	4
4	2	2	2

 3)

1	4	3	2
2	3	4	4
3	2	2	1
4	1	1	3

 4)

1	4	4	2
2	3	3	4
3	2	2	1
4	1	1	3

8 Ե՞րբ է ազատագրվել Շուշին.

- 1) 1990 թ. մայիսի 20-ին
2) 1993 թ. հունվարի 28-ին
3) 1991 թ. մարտի 18-ին
4) 1992 թ. մայիսի 9-ին

9 Որտեղի՞ց է սկիզբ առնում Արաքս գետը.

- 1) Սևանա լճից
2) Բյուրակն լեռներից
3) Հայկական պարից
4) Արագածից

10 Վաղ միջնադարում նախարարական ո՞ր տոհմին էր պատկանում արքունի թիկնապահություն (մաղխազություն) գործակալությունը.

- 1) Խորխոռունիներին
2) Բագրատունիներին
3) Ամատունիներին
4) Գնունիներին

11 Ո՞ր թագուհին է հիմնել Սանահինի և Հաղպատի վանքերը.

- 1) Փառանձեն
2) Թամար
3) Խոսրովանույշ
4) Կատրամիդե

12 Միջնադարյան Հայաստանի վաճառաչահ ո՞ր քաղաքն էր բաց (առանց միջնաբերդի և արտաքին պարսպի) քաղաք.

- 1) Անին
2) Արծնը
3) Դվինը
4) Կարսը

13 Ո՞վ է հիմք դրել հայկական օպերային արվեստին.

- 1) Կոմիտասը
2) Տիգրան Չուխաջյանը
3) Արամ Խաչատրյանը
4) Առնո Բաբաջանյանը

14 Ո՞վ է գլխավորել Առաքելոց վանքի կռիվները.

- 1) Անդրանիկը
2) Սեբաստացի Մուրադը
3) Արաբոն
4) Աղբյուր Սերոբը

- 15) Ո՞վ էր գլխավորում 1919 թ. Հայաստան ժամանած ԱՄՆ-ի պատվիրակությունը.
- 1) Յոհաննես Լեփսիուսը
 - 2) Ջեյմս Հարբորդը
 - 3) Լլոյդ Ջորջը
 - 4) Ֆրիտյոֆ Նանսենը
- 16) Նշված ֆիլմերից որի՞ ռեժիսորն է Հ. Մալյանը.
- 1) «Բարև, ես եմ»
 - 2) «Նռան գույներ»
 - 3) «Եռանկյունի»
 - 4) «Նամուս»
- 17) Հին Հայաստանում ինչպե՞ս են կոչվել պետության սահմաններում գտնվող մեծածավալ նահանգները.
- 1) ստրատեգիաներ
 - 2) բդեշխություններ
 - 3) քուստակներ
 - 4) սատրապություններ
- 18) Ո՞րն է «աթաբեկ» տերմինի բացատրությունը.
- 1) թագաժառանգի խնամակալ
 - 2) արքունի թիկնապահ գնդի հրամանատար
 - 3) ազնվական Կիլիկյան Հայաստանում
 - 4) բանակի պարենի մատակարար
- 19) Նախնադարյան հասարակության շրջափուլերը դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.
- ա) մեզոլիթ
բ) պալեոլիթ
գ) էնեոլիթ
դ) նեոլիթ
- 1) բ, դ, գ, ա
 - 2) բ, ա, դ, գ
 - 3) ա, բ, գ, դ
 - 4) ա, բ, դ, գ
- 20) Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.
- ա) Սյունիքի թագավորության հիմնումը:
բ) Տայքի միացվելը Բյուզանդիային:
գ) Արաբ ամիրա Մամլանի հարձակվելը Հայաստանի և Վրաստանի վրա:
դ) Վասպուրականի թագավորության հանձնվելը Բյուզանդիային:
- 1) բ, դ, ա, գ
 - 2) ա, գ, բ, դ
 - 3) ա, գ, դ, բ
 - 4) բ, դ, գ, ա

- 76) Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.
- ա) Լոնդոնի կոնֆերանսի որոշումը հայկական ազգային օջախ ստեղծելու մասին:
բ) Հայ-թաթարական առաջին ընդհարումները Բաքվում:
գ) Անկախ և միացյալ Հայաստանի հռչակումը:
դ) Գևորգ Չավուշի վիրավորվելը և մահը:
ե) «Թուրքահայաստանի մասին» հրովարտակի ընդունումը:
զ) Վեստենենկի և Հոֆի նշանակվելը Արևմտյան Հայաստանի նահանգապետեր:
է) Գևորգ 5-րդ կաթողիկոսի կողմից ցարի առջև Բեռլինի պայմանագրի 61-րդ հոդվածն իրականացնելու հարցի բարձրացումը:
ը) Երիտթուրքական հեղաշրջումը Թուրքիայում:
թ) Պարենհարկի մասին որոշման ընդունումը Հայաստանում:
ժ) Հայոց եկեղեցու գույքի բռնագրավման մասին օրենքի ընդունումը:
- 1) ժ, դ, բ, է, ը, գ, ե, թ, գ, ա
 - 2) ժ, բ, դ, ը, է, գ, ե, գ, ա, թ
 - 3) բ, ժ, դ, է, ե, ը, գ, գ, թ, ա
 - 4) բ, ժ, դ, ը, գ, է, գ, ե, ա, թ
- 77) Կարդալ մեջբերված հատվածը և պատասխանել հարցին:
«Նրանք առաջինն էին, որ իրենց ձեռքով հայացված եկեղեցու համար հայերեն երգեր գրեցին ու երգեցին: Ավանդությունը հականե հանվանե ցույց է տալիս, թե որոնք են և ... հեղինակած շարականները: Նրանց սկսածը շարունակեցին նրանց աշակերտները, այնպես որ Ոսկեդարը հանձնեց իր հաջորդ դարերին հոգևոր բանաստեղծությունների մի մեծ շարք»:
- Ո՞ւմ մասին են պատմաբան Լեոյի վերը բերված խոսքերը.*
- 1) Մեսրոպ Մաշտոցի և Սահակ Պարթևի
 - 2) Մովսես Խորենացու և Սահակ Պարթևի
 - 3) Մովսես Խորենացու և Մեսրոպ Մաշտոցի
 - 4) Մեսրոպ Մաշտոցի և Կոմիտաս կաթողիկոսի
- 78) Կարդալ մեջբերված հատվածը և պատասխանել հարցին:
«Տրոցկիստները և այլ հակակուսակցական տարրերը Հայաստանի կուսակցական ղեկավարության կողմից անհրաժեշտ հակահարված չեն ստանում: ՀամԿ(բ)Կ Կենտկոմը և ԽՍՀՄ Ժողկոմխորիը չեն կարող թույլ տալ, որ հայ ժողովրդի թշնամիները ազատորեն թրև գան Հայաստանում, վնաս հասցնեն ժողովրդական տնտեսությանը և կեղեքեն գյուղացիությանն ու բանվոր դասակարգին»:
- Ի՞նչ դեպքի հետ է կապված Ի. Ստալինի վերը բերված նամակը ՀԿ(բ)Կ Կենտկոմի բյուրոյին.*
- 1) Ս. Կիրովի սպանության
 - 2) Վ. Լենինի մահվան
 - 3) կոլեկտիվացման քաղաքականության ձախողման
 - 4) Ս. Տեր-Գաբրիելյանի մահվան

74 Փաստարկներից ընտրել երեքը, որոնք ճիշտ են պարզաբանում Արևելյան Հայաստանում ռուսական տիրապետության հաստատման դրական հետևանքները հայ ժողովրդի համար:
Դրա հետևանքով հայ ժողովուրդը...

- ա) ձեռք բերեց ազգահավաքման ու գոյատևման հաստատուն և ապահով կենտրոն:
- բ) ազատվեց ազգային-գաղութային ճնշումներից:
- գ) ստացավ ինքնավարություն:
- դ) ստացավ տնտեսական և մշակութային զարգացման ավելի տանելի պայմաններ:
- ե) ստացավ կյանքի և գույքի ապահովություն:
- զ) ազատություն ձեռք բերեց:
- է) մեկընդմիջտ ազատագրվեց պարսկա-թուրքական դարավոր լծից:

- 1) ա, բ, գ
- 2) բ, դ, ե
- 3) ա, դ, ե
- 4) գ, գ, է

75 Դեպքերը դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա) Դավիթ Բեկի մահը:
- բ) Հայկական տպարանի հիմնումը Մադրասում:
- գ) Շահ Աբասի իրականացրած հայ բնակչության բռնագաղթը:
- դ) Հովհանավանքի դպրոցի հիմնադրումը:
- ե) Նոր Զուղայի հայ առևտրական ընկերության և Ռուսաստանի միջև պայմանագրի կնքումը:
- զ) Ամասիայի հաշտության պայմանագրի կնքումը:
- է) Հովսեփ Էմինի Հնդկաստանից Անգլիա ուղևորվելը:
- ը) Մխիթարյան միաբանության հիմնումը:
- թ) Իսրայել Օրու գլխավորած ռուսական դեսպանության ժամանումը Սպահան:
- ժ) Աբգար դպիր Թոխատեցու ղեկավարած պատվիրակության մեկնումը Վենետիկ:

- 1) գ, ժ, գ, դ, ե, թ, ը, ա, է, բ
- 2) գ, ժ, գ, դ, թ, ե, ը, բ, ա, է
- 3) գ, գ, դ, ժ, ե, ը, թ, ա, բ, է
- 4) ժ, գ, գ, ե, թ, ը, դ, է, ա, բ

21 Ճակատամարտերը դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա) Օշականի
- բ) Չավնդուրի
- գ) Շամխորի
- դ) Հալիձորի

- 1) բ, դ, գ, ա
- 2) բ, դ, ա, գ
- 3) գ, բ, դ, ա
- 4) գ, բ, ա, դ

22 Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա) Ի. Ստալինի մահը:
- բ) Ներսես Ստեփանյանի նկատմամբ շինծու գործի ստեղծումը և զանգվածային ձերբակալությունները Հայաստանում:
- գ) ԽՄԿԿ 20-րդ համագումարը:
- դ) Լազր Չափչախյանին Խորհրդային Միության հերոսի կոչում շնորհվելը:

- 1) գ, ա, բ, դ
- 2) գ, ա, դ, բ
- 3) բ, դ, ա, գ
- 4) բ, դ, գ, ա

23 Ե՞րբ է տեղի ունեցել Խառանի ճակատամարտը.

- 1) Ք. ա. 40 թ.
- 2) Ք. ա. 36 թ.
- 3) Ք. ա. 34 թ.
- 4) Ք. ա. 53 թ.

24 Ե՞րբ Բյուզանդիայի հայազգի Վասիլ 1-ին կայսրը Աշոտ Բագրատունուց թագ խնդրեց.

- 1) 876 թ.
- 2) 885 թ.
- 3) 908 թ.
- 4) 890 թ.

25 Ե՞րբ է կազմավորվել հայ կամավորների Արարատյան զորամիավորումը.

- 1) 1916 թ. փետրվարին
- 2) 1915 թ. ապրիլին
- 3) 1918 թ. հոկտեմբերին
- 4) 1917 թ. դեկտեմբերին

- 26) Ե՞րբ է կազմակերպվել Հայաստանի կերպարվեստի թանգարանը (Հայաստանի ազգային պատկերասրահը).
- 1) 1915 թ.
 - 2) 1965 թ.
 - 3) 1935 թ.
 - 4) 1941 թ.
- 27) Որքա՞ն է տևել հելլենիստական դարաշրջանը Հայաստանում.
- 1) 600 տարի
 - 2) երեք դար
 - 3) երկու դար
 - 4) 100 տարի
- 28) Ինչպե՞ս է կոչվում Մխիթար Հերացու աշխատությունը.
- 1) «Աշխարհացույց»
 - 2) «Ջերմաց մխիթարություն»
 - 3) «Գիրք դատաստանի»
 - 4) «Բնության մասին»
- 29) Ո՞վ էր Ջեյթունի 1895 թ. ապստամբության իրական ղեկավարը.
- 1) Կայծակ Առաքելը
 - 2) Մարկոս Թաշճյանը
 - 3) Նազարեթ Չավուշը
 - 4) Սիմոն Ջավարյանը
- 30) Ո՞վ էր Բյուրո-կառավարության նախարարապետը.
- 1) Սիմոն Վրացյանը
 - 2) Հովհաննես Քաջազնունին
 - 3) Ալեքսանդր Խատիսյանը
 - 4) Համազասպ Օհանջանյանը
- 31) Ինչպե՞ս էր կոչվում Հայկական մարզի կառավարումն իրականացնող մարմինը.
- 1) նահանգական վարչություն
 - 2) մարզային վարչություն
 - 3) գավառական վարչություն
 - 4) մարզային կոմիտե
- 32) Ինչպե՞ս էր կոչվում Ղարաբաղյան շարժումը Հայաստանում և Արցախում կոորդինացնելու նպատակով Իգոր Մուրադյանի գլխավորությամբ ստեղծված կառույցը.
- 1) Ղարաբաղ կոմիտե
 - 2) Հայոց համազգային շարժում
 - 3) Կազմկոմիտե
 - 4) Ղարաբաղյան շարժման Հայաստանի կոմիտե

- 72) Փաստարկներից ընտրել երեքը, որոնք ճիշտ են պարզաբանում 591 թ. պարսկա-բյուզանդական պայմանագրի հետևանքները Հայաստանի համար.
- ա) Դժվարացան Հայաստանի տարբեր շրջանների միջև տնտեսական կապերը:
 - բ) Հայաստանը ստացավ լիակատար անկախություն:
 - գ) Բյուզանդիան պարտավորվեց այսուհետ չխառնվել Հայաստանի գործերին:
 - դ) Հայաստանի տարածքի մեծ մասն անցավ Պարսկաստանին:
 - ե) Պարսիկները պարտավորվեցին իրենց զորքերը դուրս բերել Հայաստանից:
 - զ) Հայաստանի քաղաքական անջատվածությունն ավելի խորացավ:
 - է) Բյուզանդիան էապես ընդլայնեց իր սահմանները Հայաստանում:
- 1) ա, ե, է
 - 2) ա, գ, է
 - 3) բ, գ, ե
 - 4) գ, դ, զ
- 73) Փաստարկներից ընտրել երեքը, որոնք ճիշտ են պարզաբանում 16-17-րդ դարերի թուրք-պարսկական պատերազմների հետևանքները Հայաստանի համար.
- ա) Հայկական փոքրիկ թագավորությունները դադարեցին գոյություն ունենալ:
 - բ) Հայաստան թափանցեցին թուրքական ու քրդական ցեղեր, որոնք բնակվեցին երկրի բարեբեր երկրամասերում:
 - գ) Հայ խոշոր իշխաններն իրենց տիրույթները պահպանելու համար ստիպված ընդունեցին մահմեդականություն:
 - դ) Հայ բնակչության մի մասը մահացավ սովից ու համաճարակներից, մի մասն էլ գերեվարվեց և ստրկության վաճառվեց:
 - ե) Հայ առևտրականները պահպանեցին Պարսկաստանի մետաքսի առևտրի մենաշնորհը:
 - զ) Ավերվեցին երկրի քաղաքներն ու գյուղերը, քայքայվեց տնտեսությունը:
 - է) Հայաստանից սկսվեց զանգվածային գաղթ դեպի Հնդկաստան և Ամերիկա:
- 1) բ, դ, զ
 - 2) ա, գ, է
 - 3) բ, դ, ե
 - 4) ա, բ, գ

- 70 Տերմինները համապատասխանեցնել իրենց բովանդակությամբ.
1. պահեստազոր
 2. աշխարհազոր
 3. հեծելազոր
 4. ձիավոր
- ա) հայկական զորքի գլխավոր հարվածող ուժը
բ) հայոց արքայի թիկնապահ հեծելազունը, որի գլխավոր խնդիրը թագավորի և արքունիքի անվտանգությունը պահպանելն էր
գ) զորքի այն մասը, որն ի սկզբանե չէր մասնակցում ճակատամարտին և տեղ էր զբաղեցնում բանակի թիկունքում
դ) պատերազմի ժամանակ ժողովրդից հավաքագրված լրացուցիչ զորքը, որն առաջնորդում էին գավառների կառավարիչները
ե) կոչում Կիլիկյան բանակում, որը գլխավորապես տրվում էր ազնվականներին և այն կրողներն իրենց հանդերձանքով և սպառազինությամբ հիշեցնում էին արևմտաեվրոպական ասպետներին
- 1) 1-գ, 2-դ, 3-ա, 4-բ
 - 2) 1-դ, 2-գ, 3-բ, 4-ե
 - 3) 1-գ, 2-դ, 3-ա, 4-ե
 - 4) 1-դ, 2-գ, 3-բ, 4-ա

71 Հասկացությունները համապատասխանեցնել իրենց բովանդակությամբ.

1. ՕՍՕՆ
 2. Արտակարգ հանձնաժողով
 3. Ազգային խորհուրդ
 4. ԵԱՀԽ
 5. Պաշտպանության պետական կոմիտե (ՊՊԿ)
- ա) ԼՂԻՄ լիազոր ներկայացուցիչների համագումարում մարզը կառավարելու համար ընտրված մարմին
բ) միջազգային կառույց, որը ներգրավված է Լեռնային Ղարաբաղի հիմնախնդրի կարգավորման գործում
գ) ադրբեջանական հատուկ նշանակության զինված ջոկատներ
դ) 1920-ական թվականներին ԽՍՀՄ-ում գործող իրավապահ մարմին
ե) ԽՍՀՄ Գերագույն խորհրդի կողմից ստեղծված մարմին, որի վրա դրվեց ԼՂԻՄ-ը կառավարելու խնդիրը
զ) Արցախյան պատերազմի ժամանակ ԼՂՀ-ում գործող պետական մարմին, որի ձեռքում էր կենտրոնացված ամբողջ գործադիր իշխանությունը
- 1) 1-ե, 2-դ, 3-ա, 4-բ, 5-զ
 - 2) 1-գ, 2-զ, 3-ե, 4-դ, 5-ա
 - 3) 1-դ, 2-զ, 3-ե, 4-գ, 5-ա
 - 4) 1-գ, 2-դ, 3-ա, 4-բ, 5-զ

- 33 Ինչո՞ւ Մլեհը դարձավ հայ իշխանների և հոգևորականության կազմակերպած դավադրության զոհը:
Որովհետև նա...
- 1) հայ ավագանուն պարտադրեց բնակվել նոր մայրաքաղաք Սիսուն:
 - 2) փորձեց թուլացնել հայ եկեղեցու տնտեսական հզորությունը:
 - 3) Միջերկրականի ծովեզերքը բյուզանդացիներից և խաչակիրներից մաքրելու համար դաշնակցեց մահմեդական ամիրայությունների հետ:
 - 4) փորձեց հայոց եկեղեցին ենթարկել կաթոլիկ եկեղեցուն:
- 34 Ինչո՞ւ 1909 թ. Կիլիկիայի հայության ջարդերի ընթացքում Մարաշում թուրքերը բռնություններ չկիրառեցին:
Որովհետև...
- 1) կառավարությունը ջարդերը դադարեցնելու հրաման տվեց:
 - 2) դեպքերին միջամտեցին տերությունների Կ. Պոլսի դեսպանները:
 - 3) մարաշցիները դիմեցին Ֆրանսիայի օգնությանը:
 - 4) թուրքերը երկյուղեցին զեյթունցիների պատասխան հարձակումից:
- 35 Դեպքերը դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.
- ա) Նոր Զուղայում հայկական տպարանի ստեղծումը:
բ) Անգեղակոթի գաղտնի խորհրդակցության հրավիրումը:
գ) Ստեփանոս Սալմաստեցի կաթողիկոսի կողմից գաղտնի խորհրդակցության հրավիրումը:
դ) Մահտեսի Մուրադի պատվիրակության Փարիզ ուղարկվելը:
ե) Հայկական տպարանի հիմնումը Մադրասում:
- 1) գ, ա, դ, բ, ե
 - 2) գ, դ, բ, ա, ե
 - 3) բ, դ, գ, ե, ա
 - 4) դ, գ, ե, ա, բ
- 36 Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.
- ա) Ազիզ փաշայի կողմից Ջեյթունի պաշարումը:
բ) Սան-Ստեֆանոյի հաշտության պայմանագրի կնքումը:
գ) Արևմտահայերի ազգային սահմանադրության հաստատումը սուլթանական կառավարության կողմից:
դ) Դաշնակցություն կուսակցության «Մանիֆեստի» հրատարակումը:
ե) Պաշտպան Հայրենյաց կազմակերպության հիմնադրումը:
- 1) բ, դ, գ, ե, ա
 - 2) ա, գ, բ, ե, դ
 - 3) ա, գ, ե, դ, բ
 - 4) գ, դ, բ, ա, ե

37 Կարդալ մեջբերված հատվածը և պատասխանել հարցին:
«Այս թող լինի հաշտության ուխտ իմ և ձեր մեջ՝ որքան ժամանակ որ դուք կամենաք: Երեք տարի ես ձեզանից հարկ չեմ առնելու, իսկ հետո հարկ կտաք ձեր երդման համաձայն, որքան դուք կամենաք...»:

Ո՞վ է վերը բերված խոսքերի հեղինակը.

- 1) Նադիր շահը
- 2) Շահ Աբասը
- 3) Մուավիան
- 4) Մանգու խանը

38 Կարդալ մեջբերված հատվածը և պատասխանել հարցին:
«Ռուսաստանը պարտավորվում է Անդրկովկասյան հանրապետությունների նկատմամբ դիմել քայլերի, որպեսզի այդ հանրապետությունների կողմից Թուրքիայի հետ կնքվելիք պայմանագրերում անպատճառ ճանաչվեն սույն Պայմանագրի այն հոդվածները, որոնք անմիջապես վերաբերում են իրենց»:

Ո՞ր պայմանագրից է վերը բերված մեջբերումը.

- 1) Բեռլինի
- 2) Բրեստ-Լիտովսկի
- 3) Բաթումի
- 4) Մոսկվայի

39 Իրադարձությունները համապատասխանեցնել տարեթվերի հետ.

1. Մակուի (Արտազի) հայոց իշխանության վերացումը
2. Հայաստանի երկրորդ բաժանումը Թուրքիայի և Պարսկաստանի միջև
3. Ջաքարիա կաթողիկոսի եղբորորդի Սմբատի օծվելը հայոց թագավոր
4. Լվովի հայկական տաճարի կառուցումը

- ա) 1465 թ.
- բ) 1363 թ.
- գ) 1426 թ.
- դ) 1555 թ.
- ե) 1639 թ.

- 1) 1-գ, 2-դ, 3-բ, 4-ա
- 2) 1-գ, 2-ե, 3-ա, 4-բ
- 3) 1-ա, 2-ե, 3-բ, 4-գ
- 4) 1-ա, 2-դ, 3-գ, 4-ե

68 Պայմաններից ընտրել չորսը, որոնք ճիշտ են ներկայացնում Շահամիր Շահամիրյանի կազմած հայ-ռուսական դաշնագրի նախագիծը.

- ա) Արցախի մելիքներից մեկը դառնալու էր Հայաստանի թագավոր:
- բ) 6000-ամոց ռուսական զորքը 20 տարի մնալու էր Հայաստանում:
- գ) Ազատագրված Հայաստանը պետք է հռչակվեր հանրապետություն՝ պառլամենտական կառուցվածքով:
- դ) Երկու երկրների միջև սահմանվելու էր ազատ երթևեկություն:
- ե) Հայոց թագավորի ընտրությունը կատարելու էր ռուսաց կայսրը, որն այնուհետև պետք է օծվեր Էջմիածնում:
- զ) Կառավարությունը գլխավորելու էր հայազգի նախարարը:
- է) Հայաստանում պետք է լինեին չափավոր քանակի ռուսական զորք՝ երկիրը հնարավոր հարձակումներից պաշտպանելու համար:

- 1) ա, ե, գ, է
- 2) գ, դ, գ, է
- 3) բ, գ, դ, գ
- 4) ա, բ, դ, ե

69 Պայմաններից ընտրել չորսը, որոնք ճիշտ են ներկայացնում Մոսկվայի ռուս-թուրքական բարեկամության և եղբայրության մասին պայմանագիրը.

- ա) Նախիջևանի մարզը դառնում էր ինքնավար տարածք՝ Ադրբեջանի խնամակալության տակ, որը չէր զիջվելու երրորդ պետության:
- բ) Սահմանափակվում էին Հայաստանի զինված ուժերը:
- գ) Թուրքիայի հյուսիս-արևելյան սահմանն անցնում էր Ախուրյան և Արաքս գետերի հունով:
- դ) Ռուսաստանը ճանաչում էր Թուրքիայի իրավունքները թուրքաբնակ բոլոր վայրերում:
- ե) Հայաստանի երկաթուղիների վերահսկողությունն անցնում էր Թուրքիային:
- զ) Թուրքիային էին անցնում Կարսի մարզը և Սուրմալուի գավառը:
- է) Թուրքական զորքերը նահանջելու էին մինչև 1914 թ. սահմանները:

- 1) ա, գ, դ, գ
- 2) բ, ե, գ, է
- 3) ա, բ, ե, գ
- 4) բ, գ, դ, ե

65 Պատմական գործիչների անունները համապատասխանեցնել նրանց հետ կապված իրադարձությունների հետ.

1. Սմբատ Բագրատունի
2. Աշոտ 2-րդ
3. Խոսրով 1-ին
4. Գուրգեն Բագրատունի
5. Տրդատ 1-ին
6. Աշոտ 3-րդ

- ա) Արձնիի ճակատամարտը
բ) Կարսի թագավորության հիմնադրումը
գ) Գառնիի տաճարի կառուցումը
դ) Բյուզանդիայի հետ հակաարաբական դաշինքի կնքումը
ե) Տաշիր-Չորագետի թագավորության հիմնադրումը
զ) Հայ Արշակունիների ժառանգական դինաստիայի սկզբնավորումը
է) Անին մայրաքաղաք հռչակելը:

- 1) 1-ե, 2-բ, 3-գ, 4-ա, 5-զ, 6-դ
- 2) 1-ե, 2-է, 3-գ, 4-ա, 5-դ, 6-բ
- 3) 1-ա, 2-դ, 3-գ, 4-ե, 5-զ, 6-է
- 4) 1-ա, 2-է, 3-գ, 4-ե, 5-զ, 6-դ

66 Կատարել համապատասխանեցում.

1. Էլար	ա) Արտաշատ
2. Քյորփալու	բ) Սպիտակ
3. Ղուրդուղուլի	գ) Ալաշկերտ
4. Համամլու	դ) Արմավիր
5. Վաղարշակերտ	ե) Արարատ
6. Ղամարլու	զ) Կոտայք
	է) Արշալույս

- 1) 1-բ, 2-գ, 3-ա, 4-է, 5-դ, 6-ե
- 2) 1-զ, 2-է, 3-դ, 4-բ, 5-զ, 6-ա
- 3) 1-զ, 2-է, 3-ա, 4-բ, 5-զ, 6-ե
- 4) 1-բ, 2-զ, 3-է, 4-զ, 5-դ, 6-ա

67 Կատարել համապատասխանեցում.

1. Ալեքսանդրապոլի պայմանագրի կնքումը
2. Հայ-ռուսական բանակցությունները Մոսկվայում
3. Բոլշևիկների ապստամբության ճնշումն Ալեքսանդրապոլում
4. Կիլիկիան «ինքնավար հանրապետություն» հռչակելը
5. Հայրենիքի փրկության կոմիտեի ստեղծումը
6. Երևանի հայ-ռուսական համաձայնագրի ստորագրումը

- ա) Դրո
բ) Ա. Ահարոնյան
գ) Մ. Տամատյան

դ) Սեպուհ

- ե) Լ. Շանթ
զ) Ալ Խատիսյան
է) Ս. Վրացյան

- 1) 1-զ, 2-բ, 3-դ, 4-զ, 5-է, 6-ա
- 2) 1-բ, 2-դ, 3-ա, 4-զ, 5-է, 6-զ
- 3) 1-է, 2-ե, 3-ա, 4-բ, 5-զ, 6-զ
- 4) 1-զ, 2-ե, 3-դ, 4-զ, 5-է, 6-ա

40 Հայ պարբերականները համապատասխանեցնել դրանց հրատարակության վայրերի հետ.

ա) «Ազգասեր»	1) Ջնյունիա
բ) «Լրո գիր»	2) Կ.Պոլիս
գ) «Բազմավեպ»	3) Թիֆլիս
դ) «Արարատ»	4) Կալկաթա
	5) Վենետիկ

- 1) ա-3, բ-1, գ-5, դ-2
- 2) ա-3, բ-2, գ-4, դ-1
- 3) ա-4, բ-2, գ-1, դ-5
- 4) ա-4, բ-2, գ-5, դ-3

41 Նշված պնդումներից որո՞նք են սխալ.

- ա) Տիգրան Երվանդյանի օրոք հայկական թագավորության սահմանները ձգվել են Միջերկրական ծովից մինչև Հնդկաստան:
բ) Երվանդունիների օրոք հայկական թագավորության սահմանները հարավ-արևելքում հասել են Մեդիային:
գ) Տիգրան 1-ինը Մեծ Հայքին է միացրել Ծոփքը:
դ) Տիգրան 2-րդի զորքերը գրավել են Կորդուքը, Ադիաբենեն, Օսրոյենը և Փոքր Հայքը:
ե) Արևմուտքում Արտաշես 1-ինը Մեծ Հայքին է միացրել Կարինը և Դերջանը:

- 1) ա, գ, դ
- 2) ա, բ, ե
- 3) բ, դ, ե
- 4) ա, բ, գ

42 Գագիկ 1-ինը նշված գավառներից ո՞րն է խլել Վասպուրականից և միացրել Բագրատունիների թագավորությանը.

- 1) Մանանաղը
- 2) Սասունը
- 3) Կոգովիտը
- 4) Տարոնը

43 Մոնղոլներն ինչո՞ւ էին վստահ, որ Հայաստանում կազմակերպված դիմադրության չեն հանդիպելու:
Որովհետև...

- 1) հայ իշխանները մեկնել էին Վրաստան հակամոնղոլական դաշինք կնքելու:
- 2) Հայաստանում մնացել էին միայն նրանց հավատարիմ հայ ազնվականները:
- 3) հայոց այրուծին մեկնել էր Եգիպտոս պատերազմի:
- 4) իշխաններից յուրաքանչյուրը քաշվել էր իր տոհմական ամրոցը և մտածում էր միայն սեփական կալվածքների պաշտպանության մասին:

44 Ի՞նչ հետևանքներ ունեցավ Ազգային սահմանադրության ընդունումն արևմտահայ իրականության համար.

- 1) Որոշ չափով նվազեցին քուրդ աղաների հարստահարությունները:
- 2) Կղերաամիրայական խավերը որոշ չափով զրկվեցին ազգային գործերը մենաշնորհ կառավարելու իրավունքից:
- 3) Արևմտահայերը ստացան անձի ու զույքի ապահովություն:
- 4) Պոլսահայ համայնքը ստացավ քաղաքական լայն ազատություններ:

45 Դեպքերը դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա) Դվինի կառուցումը:
- բ) Երվանդաշատի կառուցումը:
- գ) Մծբինի հաշտության պայմանագրի կնքումը:
- դ) Վաղարշապատի կառուցումը:
- ե) Վահան Ամատունու հեռացվելը հազարապետությունից:

- 1) բ, դ, գ, ե, ա
- 2) բ, դ, գ, ա, ե
- 3) դ, բ, ա, գ, ե
- 4) դ, ա, բ, ե, գ

46 Դեպքերը դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա) Հայաստանի խորհուրդների առաջին համագումարը:
- բ) Խորհրդային Հայաստանի տնտեսության հասնելը նախապատերազմյան 1913 թ. մակարդակին:
- գ) Հայաստանի Ռազմիեղկոմի վերակառուցվելը ժողովրդական կոմիսարների խորհրդի:
- դ) Լոզանի կոնֆերանսի սկիզբը:
- ե) Դաշնակցության ինքնավերացման համագումարը:

- 1) ա, բ, գ, դ, ե
- 2) գ, ա, դ, բ, ե
- 3) գ, ա, դ, ե, բ
- 4) ա, գ, բ, ե, դ

47 Կարդալ մեջբերված հատվածը և պատասխանել հարցին.
«Երբ Մանգու մեծ խանը թագավորեց, մեծ թագավորահայր և զորավար Բաթուն, որն անթիվ բազմությամբ բանակել էր հյուսիսի կողմերում՝ Իթիլ (Վոլգա) կոչվող մեծ ու անհուն գետի ափին, որը թափվում է Կասպից ծովը, պատվիրակ ուղարկեց Յեթուն թագավորի մոտ, որ գա իրեն ու Մանգու խանին տեսնելու...»

Ո՞ր պատմիչն է մեջբերված հատվածի հեղինակը.

- 1) Կիրակոս Գանձակեցին
- 2) Սեբեոսը
- 3) Եսայի Հասան-Ջալալյանը
- 4) Ղազար Փարպեցին

61 Գտնել այն երկու իրադարձությունները, որոնք խախտում են ստորև բերված դեպքերի շարքի հաջորդականությունը.

- ա) Հայկական 76-րդ հրաձգային դիվիզիայի կազմավորումը:
- բ) Հայաստանի գրողների միասնական միության ստեղծումը:
- գ) Կարսի Անդրկովկաս-Թուրքիա կոնֆերանսը:
- դ) Թաթուլ Ալթունյանի կողմից Հայկական ժողովրդական երգի ու պարի անսամբլի ստեղծումը:
- ե) Հայկական 89-րդ ազգային դիվիզիայի կազմավորումը:
- զ) ԽՍՀՄ գիտությունների ակադեմիայի հայկական մասնաճյուղի ստեղծումը:

- 1) բ, գ
- 2) գ, գ
- 3) ա, ե
- 4) ա, գ

62 Կարդալ մեջբերված հատվածը և պատասխանել հարցին:
«...Բայց չարագործ Մեիրուժանը ծիու վիրավորված լինելու պատճառով չկարողացավ փախչողների հետ արագ հեռանալ, հայոց Սմբատ սպարապետը աճապարելով հասավ նրա մոտ, նրա հետ եկող զորքերին կոտորեց և այն թշվառականին ձերբակալեց Կոզովիտի եղեգնուտի ափին...»:

Ո՞ր ճակատամարտի մասին է պատմիչի վկայությունը.

- 1) Ճարմանայի
- 2) Խաղխաղի
- 3) Ջիրավի
- 4) Ակոռիի

63 Կարդալ մեջբերված հատվածը և պատասխանել հարցին:
«Ձաքարեն վրաց թագավորին ենթակա վրաց ու հայոց զորքերի զորավարն էր, իսկ Իվանեն ուներ աթաբեկության տիտղոս: Սրանք բազմաթիվ հերոսական մարտեր մղեցին, որովհետև պարսիկների ու տաճիկների կողմից գրավված հայոց շատ երկրներ խլեցին նրանցից...»:

Ո՞ր պատմիչն է թողել վերը բերված վկայությունը.

- 1) Ստեփանոս Շահումյանը
- 2) Ագաթանգեղոսը
- 3) Թովմա Արծրունին
- 4) Կիրակոս Գանձակեցին

64 Կարդալ մեջբերված հատվածը և պատասխանել հարցին:
«Բոլորը զենքը ձեռքին շտապում են, այնտեղից առաջ: Ջոկատները գնում են երկար ժամանակի համար վերցված իրենց պարենով: Ոգևորությունն աննախադեպ է»:

Ո՞ւմ է ուղղված Արամ Մանուկյանի վերը բերված հեռագիրը.

- 1) Թովմաս Նազարբեկյանին
- 2) Մովսես Սիլիկյանին
- 3) Դրաստամատ Կանայանին
- 4) Դանիել Բեկ Փիրումյանին

58 Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա) Հայ-պոնտական դաշինքի կնքումը:
- բ) Բագարան քաղաք սրբավայրի կառուցումը:
- գ) Արտաշես 2-րդի սպանությունը:
- դ) Տիգրանակերտի ճակատամարտը:
- ե) Ասորեստանի մայրաքաղաք Նինվեի գրավվելը և հրի մատնվելը:
- զ) Արտաշատ մայրաքաղաքի կառուցումը:

- 1) ե, բ, գ, ա, դ, զ
- 2) բ, գ, ե, ա, գ, դ
- 3) բ, ե, գ, ա, գ, դ
- 4) ե, գ, բ, դ, ա, գ

59 Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա) Հեթումյան արքայատոհմի հաստատումը Կիլիկիայում:
- բ) Լևոն 2-րդի մահը:
- գ) Անիի վերջնական ազատագրումը հայ-վրացական զորքերի կողմից:
- դ) Կիլիկյան գահի հանձնումը Լուսինյան տոհմին:
- ե) Ռուբինյան իշխանության հիմնադրումը:
- զ) Մոնղոլների դեմ Դավիթ 7-րդի գլխավորած հայ-վրացական ապստամբությունը:

- 1) ե, բ, գ, գ, դ, ա
- 2) գ, ե, բ, ա, գ, դ
- 3) ե, բ, ա, գ, գ, դ
- 4) ե, գ, բ, ա, գ, դ

60 Գտնել այն իրադարձությունը, որը խախտում է ստորև բերված դեպքերի շարքի հաջորդականությունը.

- ա) Ռուսական բանակի կողմից Երևանի բերդի երկրորդ պաշարումը:
- բ) Գյուլիստանի հաշտության պայմանագրի կնքումը:
- գ) Դեհկարխանի հաշտության բանակցությունները:
- դ) Հայկական մարզի, որպես առանձին վարչական միավորի, վերացվելը:
- ե) Ռուսական զորքերի կողմից գեներալ Ն. Մուրավյովի հրամանատարությամբ Կարսի գրավումը:
- զ) Եկեղեցական կանոնադրության ընդունումը:

- 1) գ
- 2) բ
- 3) դ
- 4) ե

48 Կարդալ մեջբերված հատվածը և պատասխանել հարցին:
«Ամբողջ Ռուսաստանը, ամբողջ աշխարհը սարսափից երերաց, իմանալով (1905 թ.) փետրվարի 6-9-ին Բաքվում տեղի ունեցած դեպքերը: Ռուսաստանը փնտրում է և չի կարող գտնել դժբախտության պատճառը: Ով որ ճանաչում է նրա հեղինակին, պարտավոր է ցույց տալ բացարձակապես: Ապա թե ոչ, նա ինքը կդառնա հանցավորին թաքցնող: Ես ճանաչում եմ հանցավորին և սրբազան պարտք եմ համարում տալ նրա անունը: Կոտորածի հեղինակը դուք եք...»:

Ո՞ւմ էին ուղղված Բաքվի նախկին քաղաքագլուխ Նովիկովի նամակի վերը բերված տողերը.

- 1) Կովկասի փոխարքա Ի. Վորոնցով-Դաշկովին
- 2) Նիկոլայ 2-րդ ցարին
- 3) Կովկասի կառավարչապետ Գ. Գոլիցինին
- 4) Բաքվի նահանգապետ Մ. Նակաշիժեին

49 Կատարել համապատասխանեցում.

1. Մծուրք քաղաքի հիմնադրումը	ա) Կոստանդին
2. Պավլիկյան առաջին խոշոր համայնքի հիմնումը Փոքր Հայքում	բ) Սանատրուկ
3. Անիի մայր տաճարի կառուցումը	գ) Կոմիտաս կաթողիկոս
4. Հռիփսիմեի տաճարի կառուցումը	դ) Ներսես կաթողիկոս
	ե) Տրդատ

- 1) 1-բ, 2-ա, 3-ե, 4-գ
- 2) 1-ա, 2-ե, 3-գ, 4-դ
- 3) 1-ե, 2-գ, 3-բ, 4-դ
- 4) 1-բ, 2-ա, 3-դ, 4-գ

50 Կատարել համապատասխանեցում.

1. Ա. Խանփերյանց	ա) Մերձբալթյան 1-ին ռազմաճակատի հրամանատար
2. Հ. Բաբաջանյան	բ) ավիացիայի մարշալ
3. Ն. Սաֆարյան	գ) ԽՍՀՄ նավատորմի ծովակալ
4. Հ. Բաղրամյան	դ) ազգային դիվիզիայի հրամանատար
	ե) զրահատանկային զորքերի գլխավոր մարշալ

- 1) 1-ա, 2-դ, 3-գ, 4-բ
- 2) 1-բ, 2-ե, 3-դ, 4-ա
- 3) 1-բ, 2-դ, 3-գ, 4-ա
- 4) 1-գ, 2-ե, 3-դ, 4-բ

Բ մակարդակ

- 51) Նշված պնդումներից ո՞րը ճիշտ չէ.
- 1) Մասիս և Արագած լեռների միջև՝ Արաքսի միջին հոսանքում փռված է Արարատյան դաշտը:
 - 2) Մեզոլիթում արտաքին վտանգի ազդեցության ներքո ցեղերը միավորվեցին ցեղային միությունների մեջ:
 - 3) Մենուան նվաճել է Ուրմե, Արխի, Ծուփա և Մելիդ հայկական իշխանությունները:
 - 4) Վանի թագավորության հիմնական արտադրող ուժը երկրագործ ու անասնապահ բնակչությունն էր:
- 52) Ի՞նչ էր նախատեսվում թուրքական կառավարության հրապարակած թանգիմաթով.
Դրանով...
- 1) Թուրքիայում անցկացվելու էին ընտրություններ:
 - 2) Թուրքիայի արևելյան նահանգներում ստեղծվելու էր հայկական ազգային օջախ:
 - 3) բոլոր հպատակներին տրվելու էր կյանքի ու գույքի ապահովություն, հարկերի հավասար բաշխում, դատական գործի բարելավում:
 - 4) սահմանափակվելու էր սուլթանի իշխանությունը:
- 53) Հասկացությունները համապատասխանեցնել իրենց բովանդակությամբ.
1. պարոնտեր	ա) պետական ստորին պաշտոնյա Հին Հայաստանում
2. բեկ	բ) մելիքական տոհմի կրտսեր ներկայացուցիչ
3. գեղջավազ	գ) իր կալվածքները կամովին եկեղեցուն հանձնած և հոգևոր կոչում ընդունած հայ կալվածատեր
4. բեյ	դ) բեկլարբեկության կառավարիչ
	ե) սանջակի կառավարիչ
- 1) 1-ե, 2-բ, 3-ա, 4-դ
 - 2) 1-գ, 2-բ, 3-ա, 4-ե
 - 3) 1-բ, 2-դ, 3-գ, 4-ե
 - 4) 1-գ, 2-ե, 3-բ, 4-դ
- 54) Հասկացությունները համապատասխանեցնել իրենց բովանդակությամբ.
1. չերքեզ
 2. համիդիե զնդեր
 3. եմիչերական զորքեր
 4. մուհաջիր
- ա) Բալկաններից Թուրքիա եկած մահմեդական գաղթական
բ) Կովկասից Անատոլիա արտագաղթած մահմեդական գաղթական
գ) Եգիպտոսում մանուկ հասակում մահմեդականություն ընդունած և ռազմական գործի մեջ հմտացած ստրուկ
դ) Թուրքիայում մանուկ հասակում բռնի հավաքագրված և դավանափոխ արված քրիստոնյաներից կազմված զորամասեր
ե) քրդերից ստեղծված հեծելազորային զորամասեր
- 1) 1-ա, 2-դ, 3-ե, 4-գ
 - 2) 1-բ, 2-դ, 3-ե, 4-ա
 - 3) 1-գ, 2-ե, 3-դ, 4-բ
 - 4) 1-բ, 2-ե, 3-դ, 4-ա

- 55) Փաստարկներից ընտրել երեքը, որոնք ճիշտ են պարզաբանում Վարդանանց պատերազմի հետևանքները.
- ա) Դվինը դարձավ մարզպանական նստավայր:
 - բ) Պարսիկները հրաժարվեցին բռնի կրոնափոխության ծրագրից:
 - գ) Հայրենի երկիր վերադարձավ հայոց այրուձին:
 - դ) Ներում շնորհվեց ապստամբության ղեկավար նախարարներին և հոգևորականներին:
 - ե) Պարսիկները թեթևացրեցին հարկերը, հաշտվեցին Հայաստանի ներքին ինքնուրույնության հետ:
 - զ) Հայաստանում սկսեցին պաշտոնների նշանակել ոչ թե ուրացողներին, այլ արժանավոր մարդկանց:
- 1) ա, բ, գ
 - 2) ա, գ, դ
 - 3) բ, դ, ե
 - 4) բ, գ, ե
- 56) Փաստարկներից ընտրել երեքը, որոնք ճիշտ են պարզաբանում Մանազկերտի ճակատամարտի հետևանքները.
- ա) Բյուզանդիայի կողմից մինչ այդ նվաճված հայկական երկրամասերը լիովին վերականգնեցին իրենց անկախությունը:
 - բ) Հաղթանակ տանելով, սելջուկները հսկայական ավարով և գերիներով վերադարձան Ատրպատական:
 - գ) Ամբողջ Հայաստանը մտավ սելջուկների հսկայածավալ սուլթանության սահմանների մեջ:
 - դ) Տաշիր-Չորագետի, Վանանդի ու Սյունիքի թագավորությունները հպատակություն հայտնեցին սելջուկ-թուրքերին և փրկվեցին ավերիչ արշավանքներից:
 - ե) Բյուզանդացիները շուտով ընդունեցին իրենց պարտությունը և հաշտություն կնքեցին սելջուկ-թուրքերի հետ:
 - զ) Բյուզանդացիները հսկայական կորուստներ կրեցին, իսկ կայսրը գերի ընկավ:
- 1) ա, դ, ե
 - 2) գ, ե, գ
 - 3) ա, բ, դ
 - 4) բ, գ, գ
- 57) Փաստարկներից ընտրել երեքը, որոնք ճիշտ են պարզաբանում գյուղատնտեսության կոլեկտիվացման հետևանքները.
- ա) Աշխուժացան ապրանքադրամական-շուկայական հարաբերությունները:
 - բ) Կոլտնտեսությունները լիովին բավարարեցին բնակչության պարենի պահանջները:
 - գ) Ձևավորվեց գյուղական մտավորականության խավ:
 - դ) Գյուղացիության մի մասը համալրեց քաղաքային բնակչության, բանվոր դասակարգի շարքերը:
 - ե) Մենատնտես գյուղացիությունը վերափոխվեց կոլտնտեսային գյուղացիության:
 - զ) Շուրջ 40 հազար գյուղաբնակներ մնացին հողազուրկ:
- 1) ա, բ, ե
 - 2) ա, դ, գ
 - 3) բ, գ, դ
 - 4) գ, դ, ե